

poprzedni nr M-386/1004

103
28

Grudziądz
AK

Duszyński Aleksander
ps. „Wiewiórko”

M:386/1004 Jan

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Duszyński Aleksander

T: N-386/1004 Som

Grodziński AK

I./1. Relacja k. 5 s. 1-7

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora k. 1 s. 1-2

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 5

VI. Fotografie brak

11. Relacja - Dwuzmyski Aleksander

1. Relacja w sprawie Dwuzmyskiego Aleksandra,
rełpis oryg. z 20.03.1991 k. 3 s. 1-3
2. Notatka z rozmowy z A. Dwuzmyskim,
"Materiały wyskane..." rełpis kserokop. k. 1 s. 4-5
autorstwa Wacława Dzikulskiego
3. "Uzupełnienie danych do oświadczenia
świadka..." autorstwa Wacława
Dzikulskiego, rełpis kserokop. k. 1 s. 6-7

Relacja

Світлана Кошпирова

b 22/17/91

- I
1. Murzyński Alexander
 2. 26. maja 1944 r. Pileńce p. Chetumal
 3. Franciszek, Zofia z d. Cybulska - Staupret.
 4. 26-300 Griechische

- II
1. szkoła Nychiatowa i 2 Kurty szkoły Budowy
maszyn
Nychiatowanie i rezerwa
 2. wyuczony zawodnik ślusarz, spawacz - pracował
w Fabryce maszyn rolniczych "Ventyki"
 3. Polonijny - uczył w wojnie obronnej 1939
do niewoli przed Lochaczewem - w Kępcie
potem w Griechische na Cytadeli - ewakuowany

- III
1. szkoła Nychiatowa i 2 Kurty szkoły Budowy maszyn
w wojnie kapitał - J.W.

- IV
- mięślniowie Griechische z Rodzicami - ojciec
transkajaniec - potem w Fabryce "HV" ocłowa

- V
1. od 1940 r. w "ZHC" Przemysł "Wieniorke" w K
Ktyucanie zygryel Ring - werbował. Komendaant
 2. Jankowski - zaproszenie i mieszkanie na
na Zwojone Ryjki
 3. dobre decyzja - obywatela prapdyne Najsho
liczenie wjsh. Samolecion, Samoleton
(przygotowanie groźni)
- ✓ w 1942 r. pierwszy do Ali - Komendaant Biorczy
✓ Robert - malował Kerimien Martynski, Marta
Przed. - pracownik HV
✓ jak pomógł dowodztwo na Griechische - zastaw
✓ elochice i obwołu - Kłopotliwski otrzywał
imien obwołu (mianę po wojnie

- ✓ do mojej grupy materialy - Tabela z wozkami
- ✓ Haeberghausen (Abele?), Nehring, Maria J. Niem
- ✓ Kostonia Elzbieta (arentowana za odbitki fotograficzne - rozkazy - piktometry, grafy)
- ✓ obracalnica - (prechodząca do linii kolejowej)
- ✓ Rymski Kowal - pracował w Fabryce "Kutły"
- ✓ Gajewski Gutel - pochodzą z Kresów - dwór Braci - tylny Gutel do "Dłó"
- ✓ Pawlikowski, "Wynik" Terenik "SP Filipiak"
- ✓ (niekomu) Jankowski Crestaw - ci chwy
- ✓ rarem arentowani zgruzki w Mautschalla
- ✓ Długowski Fraucitel - zgruzki w Mautschalla
- ✓ Plichta Maria, aptekier Ogorzki
- ✓ (doctarowai leki - materialy apatr)
- ✓ Ks. Brullia - arentowawcy Stuttgart
- ✓ osobne dowodstwo na Powiat - Kowcecielekt
- ✓ Niemcelem "unsolwite unsale ziemskiego"
- ✓ do jego grupy - Plichta Maria - materialo wielu - nie mam materialu & arentowawcy zgruzki - Smagier Kostonkiej Elzbiety
- 4. Diabacis Grupy - system trójkowy -
 - ✓ Pnyerchajscy Kurier "Stefan" 11 i 12 miesiac
 - ✓ Punkt kontaktowy w Gubernyjskiego zam. na Karutowiera - tyu kolejarza - od gutla odbierawanie materialow i jony Karykallu Kurierow - Kontakt z "Obrona" i "Stefanem". Aram do Stepnia podporuczn. 1942
- 5. 20 II 1944 arentowawcy w pracy - przemieniony do Stepnia nr 8 - kl. Marynskiego - nowicj arento
 - ✓ nasco Marynskiego, Pawlowskiego Sepu "Jacekowskiego" - około 3 miesiac potem "Budy" oraz w powrocie "Jacek" Maralew na obor Stuttgart - 2 wolniny 9 V 1945

VI ✓ Прат Франциска Штыгінскаго - 2 сам.
 у Імператрыцы - прамова ў Сібірыі
 Бертрама на Станца - уціхі праз
 аранжаванне у Нартэна ^{граві}
 згучаў у латвіяцкай пад пры-
 браманне наміскае жанкоўска

VII. Дакументацыя
 Рэліфт N 16 пуці артылерыі лёгкай
 8 батэрыі - Кавалер. Кавс роеру
 у штабеліцы мбрэясеа - міжнікам
 м'амакану бавбарліатеу 19 VII 1937
 і IX прамісіюу алазегу - алаз
 Кіаэсцла Мускава Nr 0209864/7252
 м'амаа 20 XII 79 - ма прадставі
 дакументацыя у РКК.
 ма маю алаз алаз з алаз алаз
 у Легітумагі Кавс алаз алаз
 Nr. 0464436 - 2130 м'аа Іорні
 Руд алаз 1 II 1940 - 20 VI 1944
 2. Руд алаз 2 алаз 9 V 1945.

Гучыае 20. III. 1991 г.

Штыгінскі Аляксандр
 "Мініска"

Materiały uzyskane w czasie rozmowy z Aleksandrem

Duszyńskim ps. "Wiemiółka", członkiem Koła Światowego Związku
Żołnierzy Armii Krajowej w Grudziądzu.

Aleksander Duszyński, legitymujący się legitymacją Światowego
Związku Żołnierzy A.K. Nr 025822 wydaną przez Okręg Toruń
dnia 26. IX. 1991r. przewodniczącego Leszka Michalskiego.

Był Komendantem V Rejonu Grudziądz, Obwodu Grudziądz,
Inspektoratu Grudziądz - Okręgu Pomorza Armii Krajowej.

Posiada dawną legitymację kombatancką Nr 0464436 wydaną
29. V. 1984 z wykreśleniem działalności:

Wojna obronna 1. IX. 1939 do 22. IX. 1939r.

Ruch Oporu 1. IV. 1940 do 20. VI. 1944r.

Obóz Koncentracyjny Stutthof 20. VI. 1944 do 9. V. 1945 przez S.T.P.O.

Bydgoszcz - razem 5 lat i 3 miesiące.

Posiada legitymację Nr 09354 wydaną przez Okręg Toruń Polskiego
Związku byłych Więźniów Politycznych hitlerowskich Obozów.

Zamieszkały w Grudziądzu ul. Śluga 1 m 2. Urodzony 26. V. 1914r.

Syn Franciszka i Zofii w Pileśicach pow. Chełmno.

Legitymuje się dowodem osobistym Nr JK 2396434 przez UMMO
Grudziądz wydanyemu. Nr ewidencyjny 14052600279.

Został wpisany do Honorowej Księgi Zasłużonego Kombatantha
w Grudziądzu - Pamięci Obecnych i Przyszłych Pokoleń - Uchwałę
Zarządu w Grudziądzu w dniu 27. III. 1991r.

Był ofc. Obwodu Grudziądz, Okręgu Pomorza w Grudziądzu.

Aleksander Duszyński ps. "Wiemiółka" miał brata Franciszka, który zginął
w Mauthausen - Gusen.

Do L.H.Z. Aleksandra Duszyńskiego tak jak i Kawczyńskiego w Grudzią-
dzu oprowadził niejaki Ring.

Do V-tego Obwodu, którego komendantem był "Wiemiółka", należały
jako łączniczki: Stanisława Talkowska, Kawczyńska, Trepna,
Zofia Grybowska - Rochów (z drugiego małżeństwa Koniec) zamieszkała
w Gdyni przy ul. Gen. Walda 9 m 7, Elżbieta Kozłowska w Świdrymnie,
Abramowska, Urszula Tarkentówna koleżanka z klasy Zemy Pawłowskiej,
Zofia Grybowskiej, Krystyny Krolakiewiczówny, Haliny Stróżewskiej i innych
w Gimnazjum Żenitkim im. Marii z Billewiczów Piłsudskiej w Grudziądzu
oraz Neumannówna.

ponadto „Wieniórka” posiadał łączność z powiatem Grodziądz poprzez 5
ks. Bronka, który został wywieziony do Stutthofu, Serdowskiego z „Roty”,
Kazimierza Martynińskiego - nauczyciela ps. „Marta”, „Zdzisław”, „Sępi”,
Pawlikowskiego - aresztowanego razem z Janowskim, który zginął
w Mauthausen - Gussen, bratem Franciszkiem Duszynskim, który także
zginął w Mauthausen - Gussen, Marianem Pliktą, aptekarzem Szegórs-
kim, Janem Gylbulskim ps. „Rak” - swoim kurymem, Szymonem Głu-
szczyńskim i Gustawem Gjatunyskim - dawnymi psychotankami
Internatu Kresowego w Grodziądzu, których matka była główną
kucharką w Internacie Kresowym w Grodziądzu, oraz Janem Trepnau.

Tamte te wyskatek w bezpośredniej relacji Aleksandra Duszynskiego
ps. „Wieniórka”, który będąc nitowikiem bardzo zchorowanym
nie wychodził z domu od dłuższego czasu, a ponadto jakos bruje
się pokrywający przez Grodowisko Akowsko - kombatancie i w za-
sadzie nie chce i nie udziela żadnych wywiadów.

Jest wskazanym aby trafił do ewidencji żydowski Fundacji
Żmierskie Archiwum Armii Krajowej w Toruniu.

Wacław Mikulski - „Miki”

Zauw.

80-818 Gydawisk

28.07.94
60017/194

Uzupełnienie danych do ostrzeżenia świadka 6

ps. „Kwiciorka” - Aleksandra Durynskiego członka Koła Światowego Związku Lotników Armii Krajowej w Grudziądzu - legitymującego się legitymacją Światowego Związku Lotników A. K. Nr 025822 wydaną przez Okręg Toruń dnia 26. IX. 1991, przewodniczącego Leszka Michalskiego.

Był Komendantem V Rejonu Obrotu Grudziądz - Inspektoratu Grudziądz, Okręgu Pomorze. Posiadający dawną legitymację kombatancką, Nr 0464436 wydaną 29.05.1984 z wyszczególnieniem działań wojennych: wojna obronna 1.09.1939 do 22.09.1939, Ruch Oporu 1.04.1940 do 20.06.1944, Oboz Koncentracyjny Stutthof 20.06.1944 do 9.05.1945 (przez STPO Bydgoszcz) - razem 5 lat i 3 miesiące).

Posiadający legitymację Nr 09354 wydaną przez Okręg Toruń Polskiego Związku byłych więźniów Politycznych hitlerowskich Obozów.

Zamieszkały w Grudziądzu ul. Długa 1m 3. Urodzony 26.05.1914 r. Syn Franciszka i Zofii w Palenicach pow. Chełmno.

Legitymujący się dowodem osobistym Nr TK 2396434 przez ZMMO Grudziądz, Nr ewidencyjny 14052600279. Został wpisany do Honorowej Księgi Zasłużonego Kombatanta w Grudziądzu - Pamięci Obecnych i Przeszłych Pokoleń - Uchwała Zarządu w Grudziądzu nr 27.03.1991 r.

^{obrońca Grudziądzu} D-ca Okręgu Pomorze w Grudziądzu Aleksander Durynski ps. „Kwiciorka” miał brata Franciszka, który przeżył w Mauthausen - Gusen.

Do L. K. L. Aleksandra Durynskiego tak jak i Kawczyńskiego wprowadził niejaki Ring. Do Obrotu V-ego którego komendantem był „Kwiciorka”, należały jako łączniczki: Stanisława Talkowska, Kawczyńska, Frepau, Zofia Grybowska - Rochon, Elżbieta Kostowska w Świdrynie, Abramowska, Myszka Tarkentówna koleżanka z klasy Zemy Pawłowskiej i Zofii Grybowskiej w Gimnazjum Żeńskim im. Marii z Fillewiczów Piłsudskiej w Grudziądzu, Neumannówna.

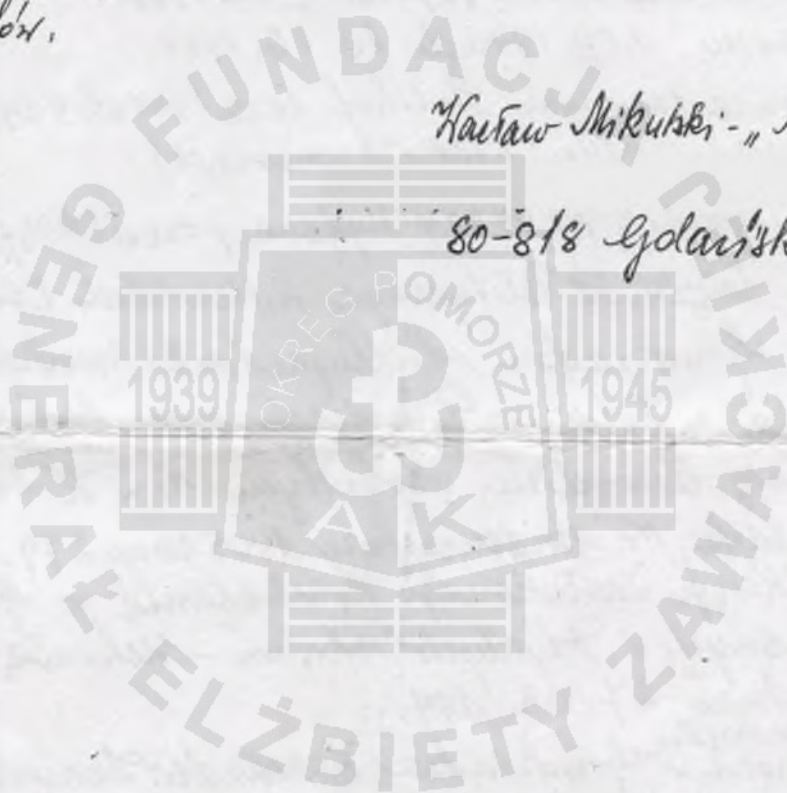
Ponadto „Kwiciorka” posiadał łącznik z powiatem Grudziądz poprzez ps. Bronka, który został wywieziony do Stutthofu, Serdowskiego z „Poty” Karimika Martynskiego - nauczyciela ps. „Matka”, Zdzisław, „Lej”, Pawlikowski - aresztowanego razem w Jankowskim, który zginął w Mauthausen - Gusen, bratem Franciszkiem Durynskim,

który także sędzią w Mauthausen - Gyssen, Marianem Zienta, by
aptekarskim Degórskim, Janem Lybalskim ps. "Pak" - swoim kuzynem,
Symonem Gaturyńskim i Gustawem Gaturyńskim, Olawiymi wy-
chowankami Internatu Kresowego w Gładziejówku, którzy matka była
główną kucharką, w Internacie Kresowym, oraz Janem Trepnau.

Tamte te wystąpienie w bezpośredniej relacji Aleksandra Suryn'skiego
ps. "Kieniórka" w czasie spotkania z nim w dniu 18.04.1994 r. w Głu-
dziejówku, który będąc wświeckim schorowanym nie wychodzi już z domu
a ponadto wuje się pokrzywdzony i w zasadzie nie chce nikomu
udzielać wywiadów.

Hawaw Mikutski - "Miki".

80-818 Głocisz

1/2. Dokumenty dotyczące reletona -
- Duszyński Aleksander:

1. Oświadczenie A. Duszyńskiego z 18.04.1994
nt. działalności komsp. Zofii Grybowskiej -
- Prochoni, kserokop. oryg. k. 1 z 1-2

jest w aktach L. Rochon

1

Aleksander Suszynski

dnia 18.04

1994 r.

imię, nazwisko, pseudonim, adres składającego oświadczenie

ps. "Wiewiółka"

86-300 Grudziądz

(dla mężatek nazwisko doniżeńskie)

OŚWIADCZENIE ŚWIADKA

Ja, uczestnik(czka) — (wymienić formację, ugrupowanie, jednostkę, nazwę obozu, więzienia itp. — (od—do)

Komendant V Rejonu — Obrodo Grudziądz Inspektoratu Grudziądz ZH Z i Armii Krajowej od 1.04.1940 do 20.06.1944 i więzień Obozu Tenc, Stutthof 20.06.44 do 9.05.1945.

świadomy odpowiedzialności za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów, legitymujący(a) się dowo-

dem osobistym (innym dokumentem), seria i numer JK 2396434

wystawionym dnia przez J.M. MO Grudziądz

oświadczam, że Pan(i) Zofia Gryzbowska Rochon

syn, (córka) Hardy

urodzony(a) dnia 17.01.1920

w Mieście pow. Grudziądz

jest mi znany(a) osobiście jako uczestnik(czka) — wymienić formację, ugrupowanie, jednostkę, nazwę obozu, więzienia itp. oraz okoliczności, z jakimi świadek zetknął się z otrzymującym(cą) oświadczenie i czaso-

kres (od—do) tajemniczek, Nana' mojego V-go Rejonu, Obrodo Grudziądz, gdzie byłem Komendantem po por. Zygmuncie Kozłowskiemu ps. "Ogrodnik" której mężem był oficer Ławod, por. Jan Rochon ps. "Wilk", która wraz z innymi tajemniczkami mianami jak: Stanisława Talkowska, Hawrynkowska, Zofia Trepnan, Kozłowska, Abramowska, Ursula, Tunkertówna, Nanna, młoda (psycholanki Gimnazjum Żelazkiego im. Marii z Polkwierów Piłsudskiej w Grudziądz) obsługiwały Ławodkę powiatu przenosząc meldunki o nowej produkcji wojennej dla Wywiadu Armii Krajowej na terenie fabryki Junker i Ruh w Grudziądz.

Wyżej wymieniony(a) posiadał(a) pseudonim(y) "Nana"

stopień wojskowy nie posiadała pełnił funkcję jednej z Ławodek

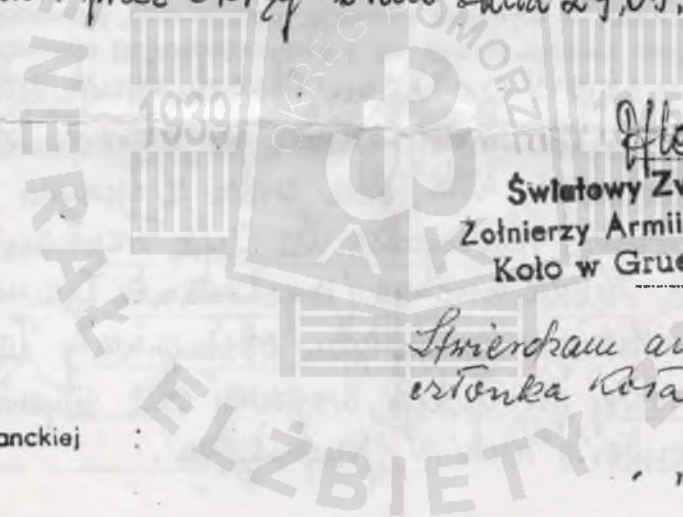
oraz brał udział w następującej działalności zaliczanej do uprawnień kombatanckich (wymienić jej rodzaje,

miejscowości, czasookresy itp.) Kłatając w imieniu swego męża Jana Rochonia ps. "Wilk" który uchranił się jako kawoodowy oficer a mając kontakt z dwoma gimnazjalnymi koleżankami: parcerką, Marią, Horzowska, Ursula, Tunkertówna od 1943 był w ścisłym kontakcie z moimi podkomendnymi - Lidwerczowską, E. Hawrynkowską oraz Burozykiem który później okazał się zdrajcą i reneгатem i z całą grupą, około 30 Akwerców został wysłany do Obozu w Stutthofie - aresztowania nastąpiły w marcu 1944. Ostatni inspektor Józef Hierosławski gdy wrócił po aresztowaniu w marcu 1945 kpinął w tajemniczych okolicznościach.

Wyżej wymieniony był represjonowany(a): wymienić jej rodzaje, miejscowości, czasokres, organy represjonujące (nazwę), z jakich powodów itp. *C cały czas była pod obserwacją jako żona zawodowego oficera który po powrocie z Kampami Theresienowej ukrywał się w Grudziądzu, a wszelkie działania przekazywał przez swoją żonę, Lofię Sprybowską - Kochan.*

Jeśli świadek jest członkiem organizacji kombatanckiej; powinien podać jej nazwę, wpisać numer legitymacji członkowskiej, datę jej wydania, przez kogo *Kolochwiat. Zm. Zolw. A.K. w Grudziądzu Nr 0258221* wydana przez Okręg Toruń dnia 26.09.1991 przez przewodniczącego Leszka Michalskiego oraz legitymacja kombatancka Nr 0464436 wydana 29.05.1984 wyszczególniająca: *hojca Obóz 1.09.-22.09.1939, Ruch Oporu 1.04.40-20.06.44, Obóz Łowc. Stutthof 22.06.44-9.05.45.*

Czy świadek posiada uprawnienia kombatanckie; podać kiedy i przez kogo przyznane, nr legitymacji, (zaświadczenia), datę wydania *legitymacja Nr 09354 wydana przez Okręg Toruń Polskiego Związku Byłych Walkarzy Politycznych oraz legitymacja kombatancka Nr 0464436 wydana przez Okręg Toruń dnia 29.05.1984 r.*

Aleksander Duszyński

Świętowy Związek
Zołnierzy Armii Krajowej
Kolo w Grudziądzu

potwierdzam wiarygodność /
Elżbieta *Łowca* *Zm. Zolw. A.K. w Grudziądzu*
mgr Marian Sadowski sekretarz

Opinia organizacji kombatanckiej :

miejscowość, data

pieczęć organizacji kombatanckiej
imię i nazwisko, funkcja

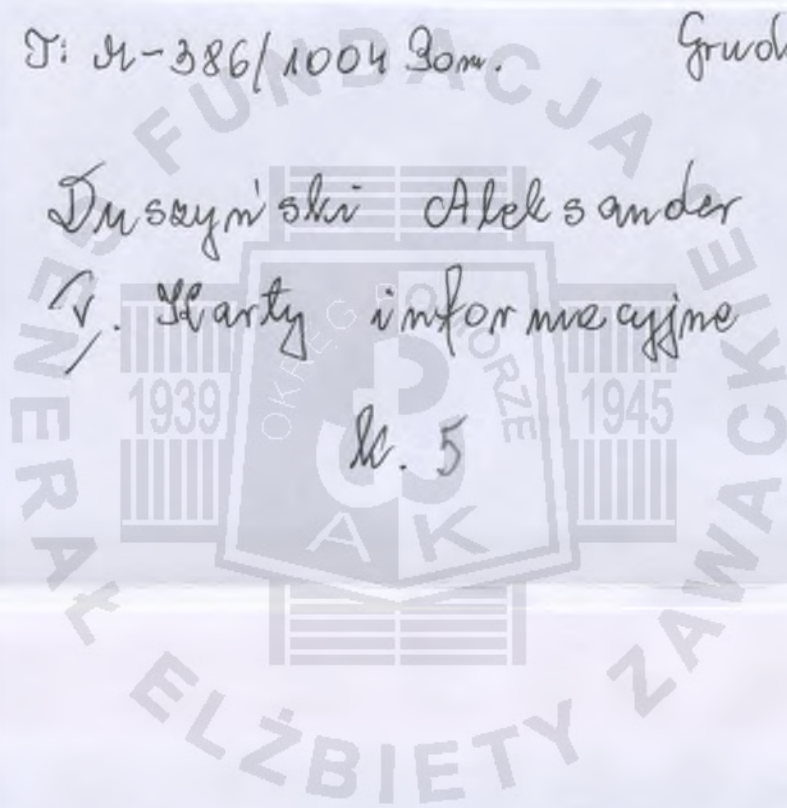
D: M-386/1004 Som.

Grodzięds

Duszyński Aleksander

W. Party informacyjne

lk. 5

Grodziński 17K 1

† DUSZYŃSKI FRANCISZEK

ada vel. Duszyński Aleksander H386-1004

brat Duszyński Aleksander, urodz.
mieszkołowski, awentury w Ameryce
zginął w Alant Krausem pod przykryciem
nazwiskiem Jankowski.

S. Kam.

A

GRUDZIĄDZ
AK 2

DUSZYŃSKI ALEKSANDER

ur. 26.05.1914 r. s. Francka i Zofii,
zam. ul. Długa 1 m 2, stusarz - spawacz
w fabryce Wentzkiego, zwerbowany do AK
przez Zygmunta Różga w 1942 r. i podporządkowany
Baranowskiemu. Kłopot V Rejonu (po Wawrzyniaku),
kontakował się z "Coburgiem" i "Stefanem",
trentowany 20.06.1944 r.

18/44 AK na Pomorzu, s. 146

Grudziob
3

Duszyński Aleksander

Urodz. 26.05.1914r. w m. Pileńce, zm. 26.04.
1995r.
Żył w m. Szreniawa.

Właśc. osobowe w Szreniawie Okręg Toruń,
(pomocnik)

HMM-PT

Grudni pdz
9AP AK

4

Duszynski Aleksander
obecni miszke: Grudziadz
kolo Grudziadz
zob. liska II podobnie pomorskiego
dwr. Torun 522AK

J.M.M.

†† Duszyński Aleksander
† s. Francuska

Grudziądz
AK 5

ur. 26.05.1914 Bilewice;

zm. 26.07.1995;

komsp. 1940-1944.

zob. Lista członków Św. Le. L. AK
Oleg Tomu, s. 15; t. problem.
omg. komb. at.

AK. III, 11

86-300 Grudziądz

M. 386-1004

Grudziądz
AK

Duszyński Aleksander

Duszyński Aleksander

ZESKANOWANE

